

Kopja Informali ta' Sentenza

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
DENNIS MONTEBELLO**

Seduta ta' l-4 ta' Marzu, 2004

Avviz Numru. 1669/2000/1

Avviz Nru 1669/00 DM

Gasamamo Insurance Agency Limited bhala agent u mandatarja tas-socjeta estera CGU Insurance plc ta' Perth, Scotland u din kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurat taghha Sima Trading Co. Ltd skond il-ligi u skond l-polza ta' assigurazzjoni (Claim A 205100)

Vs

Gollcher Company Limited proprio u ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta estera Confreight Belgium N.V. u tal-Confreight Marine Line

Il-Qorti,

Rat l-avviz permezz ta' liema l-atturi talbu l-kundanna tal-konvenuti ghal hlas ta' somma ta' Lm378 rappresentanti nuqqasijiet minn konsenja ta' "5 pallets (164 cartons) and l display" zraben u materjal ta' reklamar li wasslu Malta fil-

Pagna 1 minn 6

Qrati tal-Gustizzja

11 ta' Marzu 2000 abbord l-vapur Oriental Bay, ghal liema nuqqasijiet il-konvenuti huma responsabbli.

Bl-ispejjez u bl-interessi mid-data tal-presentat tal-avviz kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta konvenuta Gollcher Company Limited fejn eccepiet illi:

1 It-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-attrici stante li s-socjeta konvenuta proprio et nomine m'hijjex responsabbli ghan-nuqqasijiet pretizi mill-attrici u dan kif ser jigi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza;

2 Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-kontendenti;

Semghet ix-xhieda prodotti;

Rat id-dokumenti esibiti;

Rat l-atti kollha tal-process; u

Ikkunsidrat:-

Ghalkemm bin-nota tal-eccezzjonijiet taghhom il-konvenuti kienu eccepew sempliciment in-nuqqas ta' responsabbilita' taghhom ghan-nuqqasijiet pretizi mill-attrici, fin-nota tal-osservazzjonijiet taghhom huma amplifikaw fuq din l-eccezzjoni u kkontestaw it-talba attrici fl-ewwel lok minhabba nuqqas ta' surroga valida, u fil-mertu gabu r-ragunijiet taghhom ghaliex l-azzjoni m'ghandiex tirnexxi la fil-konfront tal-konvenut f'isimhom proprju u lanqas fil-konfront taghhom bhala agenti ta' Confreight Marine.

Ghal dak li jirrigwarda n-nuqqas ta' surroga valida l-konvenuti jistrieu fuq il-kopja fotostatika tas-'subrogation form' esibita mill-atturi (a fol 19 tal-process) fejn jirrizulta illi l-assigurat, l-importatur u min thallas ghan-nuqqasijiet, kien Mark Pace u mhux il-kumpanija Sima Trading Co Ltd kif indikat fl-avviz; pero d-dokumenti l-ohra kollha esibiti, anke mill-istess konvenuti, jindikaw, bhal ebda ombra ta' dubbju, illi Mark Pace huwa biss direttur li jirrapprezenta l-kumpanija Sima Trading Co Ltd u li fil-fatt kienet din il-kumpanija illi kienet dahlet ghall-importazzjoni tal-merkanzija in kwistjoni.

Infatti Sima Trading Co. Ltd kienet l-istess kumpanija li kienet inkarigat lill-konvenuti ghat-trasport tal-istess merkanzija u jirrizulta li din kienet l-istess kumpanija illi assikurat il-merkanzija mall-kumpanija attrici u jirrizulta

wkoll, anke mid-deposizzjoni ta' l-istess Mark Pace tas-16 ta' Jannar tas-sena 2002 fejn ddikjara illi huwa direttur tal-kumpanija Sima Trading Co. Ltd, illi l-ammont ta' Lm378 (tlett mija u tmienja u sebghin lira Maltin) kien thallas lill-kumpanija Sima Trading Co. Ltd u mhux lilhu personalment. Infatti, l-istess xhud ghamel riferenza ghall-istess 'subrogation form' (dokument A) bhala s-'subrogation form' illi kienet giet irrilaxxata mill-kumpanija Sima Trading Co Ltd u mhux minnu personalment.

Dan kollu kien jirrizulta anke qabel ma l-konvenuti deherilhom illi iqajjmu l-kwistjoni dwar il-validita tas-'subrogation form' in kwistjoni.

Ghalhekk jidher illi n-nuqqas ta' indikazzjoni tal-kumpanija Sima Trading Co Ltd fuq is-'subrogation form' esibita huwa biss rizultat ta' zvista u dan in-nuqqas b'ebda mod ma jbidel il-konsegwenzi legali tal-kuntratt ta' assigurazzjoni u tal-hlas tal-kumpens ghad-danni maghmul mill-assikuraturi lill-assikurati taghhom li huma Sima Trading Co Ltd.

Infatti din il-Qorti (vide sentenza tal-4 t'April 2003 fil-kawza: Avviz Nru 687/2001 DM "Gasamamo Agency Limited nom et vs Philip Farrugia" u sentenzi ohra hemm citati) digia kellha okkazzjoni li tesprimi ruhha f'dan ir-rigward u ddecidiet illi s-surroga issir *ipso jure* minghajr ebda htiega ta' forma ohra meta dak li kien obligat ghal hlas tad-dejn u kellhu interess li jhallas effettivament ikun hallsu u, fejn l-assikuratur ikun obbliga ruhu kontrattwalment mall-assikurat tieghu li jhallas xi danni ghal xi nuqqas, mall-hlas ta' dawn id-danni huwa jkun *ipso jure* gie ssurrogat fid-drittijiet tal-assikurati tieghu.

Billi f'dan il-kaz m'hemm ebda dubju illi l-kuntratt tal-assikurazzjoni kien sar ma Sima Trading Co Ltd, jirrizulta ghalhekk illi, mal-hlas tad-danni a bazi tal-kuntratt tal-assikurazzjoni, l-assikuraturi kienu gew surrogati fid-drittijiet kollha tal-assikurati taghhom indipendentement minn xi zvista li setghet saret fis-'subrogation form' iffirmata mid-direttur tal-kumpanija assikurata.

Ghaldaqstant tiddikjara illi l-atturi huma validament surrogati fid-drittijiet kollha tal-assikurat taghhom.

Fil-mertu jirrizulta definittivament illi meta l-importaturi gew biex jirtiraw mill-pussess tal-konvenuti proprio il-merkanzija in kwistjoni dawn sabu in-nuqqasijiet elenkati

fid-dokument B1, illi hija ittra tal-importaturi tal-20 ta' Marzu 2000 lill-assikuraturi taghhom.

Mid-dokumenti l-oħra esibiti jirrizulta illi l-valur komplessiv ta' dawn in-nuqqasijiet effettivament jammonta ghas-somma ta' Lm378 (tlett mija u tmienja u sebghin lira Maltin) kif l-atturi qedghin jitolbu f'dawn il-proceduri.

Dawn in-nuqqasijiet gew anke ikkonfermati mill-ufficjal tad-Dwana illi kien prezenti meta nfetah il-'container; u jirrizulta wkoll ampjament illi l-atturi kkumpensaw lill-assikurati taghhom bil-valur intier u gew surrogati fid-drittijiet tal-istess importaturi.

Evidentement ghal dawn in-nuqqasijiet, jekk ikunu saru wara li l-merkanzija tkun ghaddiet fil-pussess tal-konvenuti, huma responsabbli l-konvenuti Gollcher Company Limited peress illi kienu huma li ndahlu biex jorganizzaw it-trasport ta' din il-merkanzija bl-opera u servizzi tad-ditti l-oħra Confreight Belgium MV u tal-Confreight Marine line li taghhom huma agenti.

Jirrizulta ukoll illi, skond il-manifest u skond id-dokumenti l-oħra kollha, il-konvenuti kienu hadu fil-pussess taghhom 165 (mija u erbghin) kartuna zraben u 'display unit' u mill-imhazen taghhom il-konvenuti setghu biss jikkonsenjaw 162 (mija tnejn u sittin) kartuna ta' dawn iz-zraben, b'xi kasrtun ukoll bin-nieqes u mbaghbsa, kollox kif ikkonfermat mill-'Sales Manager' tal-kumpanija konvenuta Peter Fleri Soler.

Infatti l-istess xhud ikkonferma illi l-polza ta' karigu kienet indikattiva ta' 6 (sitt) 'palletts', wahda minnhom b' 'advertising material u display stand'.

Hu apprezzat illi f'dan il-kaz fil-polza ta' karigu ma giex indikat il-kontenut ezatt ta' kull 'pallet' illi jkunu rcevew it-trasportaturi, u ghalhekk il-prezunzjoni illi l-merkanzija li tkun waslet ghand it-trasportaturi, fin-nuqqas ta' ebda indikazzjoni oħra, ghandha tigi prezunta li tkun il-merkanzija indikata fil-polza minghajr ebda nuqqasijiet u difetti. Dan jimplika illi r-responsabilta' tat-trasportaturi kienet illi jwasslu hawn Malta u jikkonsenjaw lill-importatur l-istess 6 (sitt) 'pallets' minghajr ebda responsabbilta' ta' x'kienu jikkontjenu ossia minghajr ebda responsabbilta' tan-numru ta' oggetti li kienu jikkontjenu **sakemm il-'pallets' ikunu kkonsenjati fl-aħhar lill-importatur fl-istess stat illi jkunu ircevewhom.**

F'dan il-kaz pero, il-‘pallets’ illi gew ikkonsenjati fl-ahharnett lill-importaturi Sima Trading Co Ltd, ma kienux fl-istess stat illi t-trasportaturi kienu rcevewhom.

Infatti jirrizulta illi dawn il-‘palots’ kienu gew mahruqa mill-‘container’ u oltre dan, qabel ma waslu fil-pussess tal-importaturi kienu gew miftuhin biex il-kontenut kien gie ezaminatt u kkwantifikat.

Jispetta ghalhekk lill-istess konvenuti illi jippruvaw illi l-‘pallets’ li fil-fatt waslu f'Malta kienu fl-istess stat ta' meta huma kienu ndahlu biex jittrasportawhom u dan peress illi l-istess ‘pallets’ kienu nhattu minn ‘container’ fl-assenza ta' ufficjali tad-dwana u anke fl-assenza tal-importatur u l-istess ‘pallets’ infethu fl-assenza tal-istess importatur.

Ghalhekk kull meta trasportatur jaghmel jew jippermetti li jsir xi ftuh jew ezami iehor ta ‘pallets’ jew pakketti fdati lilhu u waqt li jkunu fil-pussess tieghu, hu ghandhu jiehu dawk il-mizuri kollha necessarji sabiex ikun jista' jipprova illi, f'kaz ta' xi nuqqasijiet, l-istess nuqqasijiet ma jigux addebitati lihu ghaliex ma setghawx javveraw ruhhom fiz-zmien li l-merkanzija kienet fil-pussess tieghu jew fil-pussess ta' l-agenti jew principali tieghu.

Fil-kaz in ezami ma jirrizultax illi ttiehdu xi prekawzjonijiet simili u illi l-‘pallets’ tnizzlu u infethu fl-assenza tal-importatur. L-importatur, min-naha tieghu, kull ma seta' jikkonstata huwa illi ghandhu waslu 162 (mija tnejn u sittin) kaxxa minflok il-165 (mija hamsa u sittin) kaxxa li suppost kellhom ikunu fil -‘pallets’, b'xi mbaghsa u bin-nuqqasijiet, kif ukoll ma giex ikkonsenjat l-‘advertising material’ indikat ukoll fil-manifest.

Inoltre l-konvenuti Gollcher Company Limited isosstnu li huma ma ghandhomx jirrispondu ghal dak li tieghu jistghu jkunu responsabbli d-ditti l-ohra illi kienu taw is-servizzi taghhom ghat-transport tal-merkanzija tal-importaturi.

Pero', billi jirrizulta illi l-importaturi kienu kkuntrattaw biss mal-konvenuti Gollcher Company Limited ghat-trasport tal-merkanzija taghhom, u kienu hallew f'idejn din l-istess kumpanija konvenuta sabiex hi taghmel uzu mis-servizzi ta' kumpanija ohra kif taghzel hi biex taghqi l-inkarigu lilha moghti, ir-responsabbilta' finali lejn l-importatur hija biss tal-kumpanija Gollcher Company Limited evidentement b'riserva li din tkun tista' tirregolarizza l-posizzjoni taghha mall-kumpaniji l-ohra li maghhom hija

Kopja Informali ta' Sentenza

kkonkludiet xi ftehim ulterjuri jew anke ghaliex kienet biss agenti taghhom.

Ghaldaqstant issib illi l-konvenuti ghandhom jigu ritenuti responsabbli ghan-nuqqasijiet riskontrati u ghalhekk tilqa t-talba attrici u tikkundanna lill-konvenuti sabiex kemm f'isimhom proprio kif ukoll in rappresentanza tas-socjeta' l-ohra thallas lill-atturi s-somma ta' Lm378 (tlejt mija u tmienja u sebghin lira Maltin) ghar-ragunijiet indikati fl-avviz bl-imghax legali mill-11 ta' Dicembru tas-sena 2000; Bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----